

2. OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE

Obnovitelné zdroje energie jsou přírodní zdroje, které se při postupném spotřebovávání částečně nebo úplně obnovují. Řadí se mezi ně energie ze Slunce, větru, vody, biomasy a geotermální energie.

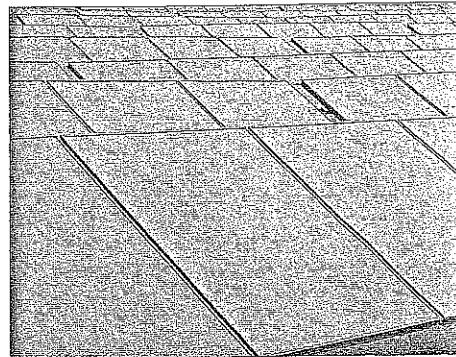
SLUNEČNÍ ENERGIE

CH - SPCH_2
CHEMIE

9. ROČ. (KOLEKTORA)

Slunce je nejbližší hvězda, která je pro nás největším a nejdostupnějším dodavatelem energie. Stáří Slunce se odhaduje na 4,6 miliardy let a předpokládá se, že bude svítit ještě zhruba 5 miliard let.

Energie na Slunci vzniká jadernými reakcemi, při kterých dochází k přeměně jader vodíku v jádra atomů helia. Slunce je tvořeno žhavými plyny (žhavým plazmatem). Na povrchu Slunce je teplota přibližně $6\,000^{\circ}\text{C}$, v jádře je teplota 15 milionů stupňů Celsia.

Fotovoltaická elektrárna

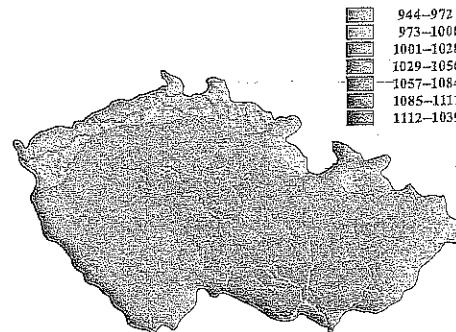
Ze Slunce lze získat energii pomocí fotovoltaických článků. Při dopadu slunečního záření na monokrystaly křemíku v panelech se uvolní elektrony, vzniká elektrický proud. V každém panelu je absorbér, který přeměnuje sluneční energii v tepelnou. Možné je využití solárních panelů na střechách domů a ve velkých plošných fotovoltaických elektrárnách. Podíl na celkové výrobě elektřiny v ČR je 2,4 %.

Zopakujte si, zda je křemík kov, nekov nebo polokov.

V současné době je v České republice největším komplexem fotovoltaických elektráren FVE Ralsko. Ročně dokáže vyrobit množství elektřiny pokryvající spotřebu více než 10 000 domácností.

Roční průměrný úhrn slunečního záření
($\text{v kWh}/\text{m}^2$)

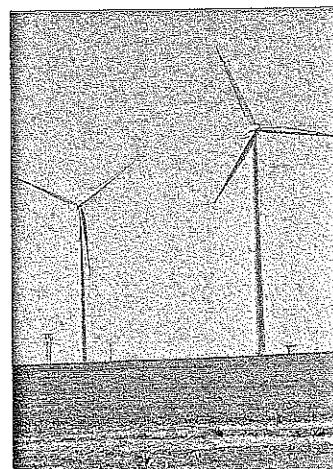
Výhodou slunečních elektráren je nenáročná obsluha. Nevýhodou jsou vysoké počáteční náklady na zařízení elektrárny a kolísavost slunečního záření (střídání dne a noci, ročních období). Solární panely lze využít také k ohřevu vody i vytápění v domácnostech.

Vyhledejte základní informace o podmínkách umístění a využití solárních panelů na střechách domů.

ENERGIE VĚTRU

Proudění vzduchu – vítr – využíval člověk už odpradávna jako pomocnou sílu (např. ve větrných mlýnech k mletí obilí nebo k pohonu lodí). V současné době je vítr využíván také pro získávání energie.

Vítr roztačí větrnou turbínu umístěnou na stožáru. Větrná energie je přeměněna na mechanickou, kterou generátor přemění na elektrickou a ta je rozvedena do sítě. Turbíny se otáčí při rychlosti proudění vzduchu 21–97 km/hod. Při nižší nebo naopak vyšší rychlosti se automaticky zastaví. Větrné elektrárny se podílejí na výrobě elektřiny v ČR zhruba 0,7 %.

Větrné elektrárny jsou situovány do míst s nejvhodnějšími povětrnostními podmínkami – hory, pobřeží. Casto stojí i v moři. Z evropských států má nejvíce větrných elektráren Dánsko, Španělsko a Německo.

Vyhledejte místa v ČR, kde jsou umístěny větrné elektrárny.

Větrné elektrárny neprodukují žádné emise, nevytvářejí odpad a nezatežují půdu. Nevýhodou je proměnlivost větru, případná hlučnost nebo nevhodnost jejich umístění v krajině.

Větrná elektrárna,

ODPOVĚZ DO SEŘITU. 1. JAKÉ ZNAŠ OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE?

2. VÝHODY A NEVÝHODY SLUNEČNÍCH ELEKTRÁREN?